

Úr øllum ættum koma gestir

– um gestaboð
og fólkaskikk

Lagt til rættis: Rigmor Dam
Mynd: Álvur Haraldsen

HJÁÁÁLP!!!

Ófólkagjafir liggjandi ólavssökugestir eru ekki vælkomnir. Her eru nokur ráð til, hvussu tú heldur teimum frá dyrum:

- Gloym at leggja lykilin undir máttuna.
- Sig, at tað var deiligt, at tey koma á vitjan, tí tit mangla onkran at ansa børnunum á ólavssøku.
- Koyr hvítleik í allan matin.
- Spæl drønfrá jazz ella opera.
- Sig, at tit eru blivin vegetatarar.
- Bið tey taka matpakka við, tí tit ætla tykkum at vitja fólk á ólavssøku.
- Sig, at tit kunnu bjóða breyð og salt, um tey taka skerpikjøt við.
- Bið tey taka sovuposar og liggiundirlag við.
- Bjóða teimum at tjalda í garðinum.

Gistandi gesturin

- Bið tær gisting í góðari tíð
- Hav okkurt við til vertin, til dømis ein lítlan urtapott ella eina fløsku. Ein lítill karamella ella okkurt annað gleðir børn í húsinum.
- Hav eithvørt gott við til borðið – kjøt, fisk, smákøkur..
- Rúdda upp eftir tær á kamarinum og á baðiverilsinum, áðrenn tú fert út í býin.
- Hjálp til við vanligum húsligum arbeiði, so sum at taka av borðinum, vaska upp, dekkja borð osv. Í dag er vanligt, at bæði mannfólk og konufólk hjálpa til!
- Tak øl, rúsdrekka og bland við. Onnur skulu ikki rínda fyrri titt drekkari.
- Lat vertirnir avgera, nær mál-tíðirnar eru.
- Tak ikki onnur fremmand við inn, um tú sjálv ert gestur.
- At sleppa at gista er ikki tað sama sum at fáa eitt ballingarstað – ballast úti!
- Rúdda kamarið, tak seingjar-klæðini av og lufta út, tá tú fert avstað aftur.
- Rósa vertunum fyrri matin, húsið, útsýnið ella okkurt annað, sum er serliga gott.
- Tak heldur enn gjarna soviposa/seingjarklæði og handklæð við heimanifrá.
- Takka fyrri blíðskapin!
- Bjóða vertsfólkunum at gista hjá tær eina aðru ferð

Tornæmir gestir

Um ófólkagjafir gestirnir ikki fata tinni annars finu hint:

- vesikumman lekur, so her stinkar
- dementa langaomman dámar so sera væl at fara upp í songina hjá gestum á miðjari nátt
- hundurin hevur loppir
- barnið hevur kolikk
- sonurin hevur tær, so her fær ongin flaska frið

Gestir eru vælkomnir á ólavssøku. So hjartaliga vælkomnir. Tá vit trunka okkum saman í góðum vertskapi. Eta, drekka, syngja og sova undir somu lón. Men tað krevur nakað serligt at vera so tørt og so nógv í senn. Bæði av gestum og vertum. Hetta serliga er fólkaskikkur. Gestir, sum duga fólkaskikk eru vælkomnir ár um ár. Hinir skulu heldur halda seg heima.

Snapsing

Tekur tú ímóti, tá snapsur verður skonktur, skalt tú lyfta glasið eitt sindur, hyggja inn í eyguni á skonkjaranum og skála við einum brosi – onki við at snerkja ella viðmerkja, at tær ikki dámar. Tað er í lagi at klípa, men bið ongantið um ein hálvan snaps. Skonkjarin skal ikki bjóða einum persóni, sum fleiri ferðir hevur takkað nei. Skonkjarin skal ikki leyfa konufólk um. Tað er ein gamal óskikkur, sum summi kiksað mannfólk framvegis halda vera gentlemansligur ...